

ÖREBRO KONSTHALL KONSTHANDLEDNING

för pedagoger och andra intresserade

EN KRYPANDE KÄNSLA MAGNUS THIERFELDERTZOTZIS

10 juni – 20 augusti 2023

FÖR VEM?

Den här konsthandledningen riktar sig till lärare som besöker Örebro konsthall tillsammans med elever, föräldrar som besöker Örebro konsthall tillsammans med sina barn eller till den besökare som vill ha en överblick av en utställning eller fler ingångar till konstupplevelsen. Du kan besöka Örebro konsthall på egen hand med olika grupper och då hoppas vi att denna konsthandledning kan vara till hjälp. Vill ni boka en visning eller en visning följt av skapande utifrån utställningen kan ni skicka ett mail till oss på:

konsthallen@orebro.se

VAR?

Örebro konsthall är en kommunal konsthall som visar samtida konst. Det är fri entré och det är öppet för alla. För kommunala skolor och friskolor i Örebro är även bokade visningar och skaparverkstäder kostnadsfria. För föreningar och skolor utanför Örebro kommun, debiterar vi en avgift på 800 kr för visningar dagtid. Du kan läsa mer om avgifter på vår hemsida

orebrokonsthall.se

Örebro konsthall förvaltar kommunens konstsamling som i dag består av ca 9 000 konstverk. Dessa är till största delen utlånade till kommunens verksamheter och omkring 300 konstverk är placerade utomhus som en del av stadens offentliga konst.

VARFÖR?

Förhoppningen är att konsthandledningen ska vara en ingång till konstupplevelsen och bidra till ett fördjupat möte med konsten. Konsthandledningen kan fungera som ett underlag inför, under och efter utställningsbesöket. Vi håller i visningar där besökarnas egna reflektioner och tankar ges utrymme samtidigt som vi ger en fördjupad förståelse av konsten. I vår ateljé har vi skapande arbete utifrån de aktuella utställningarna.

Vårt förhållningssätt till konsten är undersökande, nyfiket och öppet. Utgångspunkten är att mötet med konsten ska kunna vara en ögonöppnare och bidra till att bredda perspektiven och vår syn på tillvaron. Vi hoppas på ett lustfyllt besök!

INFÖR BESÖKET

För att besöket på Örebro konsthall ska bli så bra som möjligt, vill vi ge några råd om vad man ska tänka på när man är här.

Fotografering är tillåten men undvik blix. Det är däremot inte tillåtet att röra vid konstverken. Konsthallen har en huvudentré med ramp, en toalett för besökare med nedsatt rörelseförmåga och hörslinga. Skötbord finns.

Det finns krokar och hatthylla där man kan hänga av sig ytterplagg och väskor. Att besöka konsthallen är kostnadsfritt och våra öppettider för allmänheten hittar du nedan.

ÖPPETTIDER I SOMMAR

Måndag-fredag 11–16

Lördag 11–15

Söndag STÄNGT

Konsthallen är sedan hösten 2021 en del av Kulturkvarteret tillsammans med Stadsbiblioteket, Kulturskolan, konserthuset och delar av Karolinska gymnasiet.

Du hittar oss på Nygatan 7 i det före detta riksbankshuset.

SAMTIDSKONST – VAD ÄR DET?

Samtidskonst är nutida konst som förhåller sig till vår samtid i någon mening. Ofta är konstens idé och innehåll viktigare än materialet och tekniken som konstnären använder sig av. Därför ser man ofta blandade uttryck så som måleri, teckning, grafik, fotografi, installation, performance och videokonst.

Gränserna för vilka material som kan användas inom konsten förflyttas ständigt liksom gränserna för vad konst är eller kan vara. Konst behöver inte vara estetiskt tilltalande, den kan lika gärna vara provocerande, ful och grotesk. Samtidskonsten speglar och kommenterar vårt samhälle, ställer frågor och får oss ibland att se med nya ögon på tillvaron.

I äldre eller traditionell konst är materialet och tekniken av större betydelse än inom samtidskonsten. Förut var man som konstnär ofta målare eller skulptör och hade därmed sin tillhörighet inom en viss konstgenre. Idag föregår idén ofta valet av material och uttryck.

Rummets betydelse är stor inom samtidskonsten. Det finns verk som är skapade för en utvald plats och konstnären har ofta en tanke med var och hur konsten visas upp. Det är inte längre bara konstverket i sig som är av betydelse även rummet, omgivande miljö och andra människor som finns på plats samtidigt. Allt påverkar vår upplevelse av konsten.

Ofta är samtidskonsten mer relationell och inkluderar betraktaren i verket. Betraktarens upplevelse är lika viktig som konstnärens avsikt och det finns ingen tolkning som är rätt eller fel. Tidigare var den essentiella uppfattningen att konstverket i sig var det konstnärliga värdet. Idag är det allt fler som menar att konsten blir till i mötet med en betraktare.

Det fina med konsten är att den är öppen för tolkning och att alla upplever konst på olika sätt. Vi är olika individer och har skilda erfarenheter och kunskaper med oss vilket gör att ingen konstupplevelse är identisk med någon annan.

OM UTSTÄLLNINGEN

I sommar presenteras Magnus Thierfelder Tzotzis utställning ”En krypande känsla” på Örebro konsthall.

I Thierfelder Tzotzis världsordning är verkligheten såsom vi ser och väljer att se den in- och utvänd. Genom att nyttja språket och rummets böjliga karaktär är utställningen en berättelse om en tidsanda.

Det är med till synes enkla medel som vardagliga objekt och symbolers ursprungliga betydelse förskjuts för att skapa meningsfullhet. Utställningen rymmer framställningar om staden som en plats för det gemensamma sett i ett annat ljus, genom exempelvis kajornas perspektiv.

Bildliga situationer ställer vår automatiserade läsning av tillvaron på ända och ger utrymme för känslorna: uppgivenhet och förtröstan men också den magi som finns överallt omkring oss.

OM KONSTNÄREN

Magnus Thierfelder Tzotzis bor och verkar i Malmö. Han har tidigare ställt ut på bland annat Moderna museet, Malmö Konsthall och Bonniers Konsthall och utför flertalet konstnärliga gestaltningar runtom i Sverige.

I Kulturkvarteret kan man ta del av det permanenta verket *Den kultiverade kajan*, bestående av tre skulpturala delar på bibliotekets första och andra våning samt på taket.

Magnus Thierfelder Tzotzis arbetar med bland annat skulptur, video och fotografi och många av hans verk definieras av en nyfikenhet och en fingertoppskänsla för detaljer och iakttagelser i stora och små perspektiv.

Medan skulpturer av ett till synes obetydligt objekt kan förses med en nästan mänsklig karaktär visar andra konstverk politiska kommentarer och en spänning mellan något subtilt och något skarpt.

GRÄSET ÄR GRÖNARE

Ett av de första verk du möter i utställningen är en skulptur av sex kajor och en samling bokstäver. Var och en av kajorna har tagit sig an en bokstav i näbben eller i klorna, och på golvet ser vi en ordfläta av meningar och titeln på verket i utställningen.

Det är inte första gången konstnären arbetar med fåglar eller ens kajor i konsten. På Kulturkvarteret finns tidigare nämnts även tre permanenta skulpturer av kajor utplacerade på biblioteket och på husets tak. Kajorna i skulpturerna lånar böcker om människa och natur, tittar på en video av Svartån och spejar ut över stadens takåsar med det kultiverades tecken i munnen – en penna. Verket heter *Den kultiverade kajan*.

Magnus Thierfelder Tzotzis beskriver vår relation till fåglarna som ambivalent. Vi tycker att de skräpar, tar mycket plats, skräpar ner, driver runt i stora grupper och tar vår mat. Kanske känner vi igen detta beteende även från en annan varelse. Mycket av det vi irriterar oss på hos kajorna är beteenden vi själva delar gentemot andra arter eller tillskriver vissa grupper av människor bland oss.

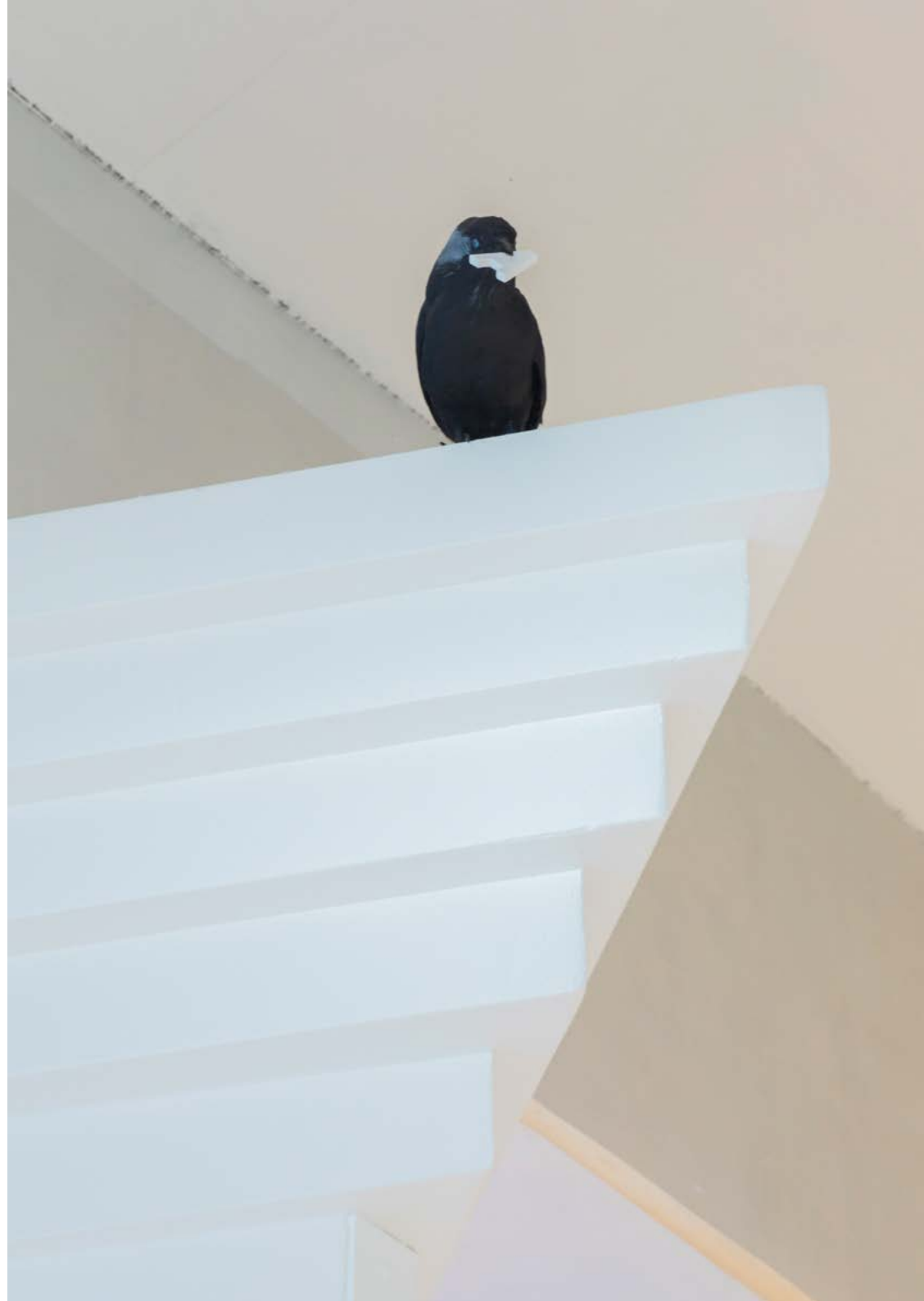
Den kultiverade kajan på Kulturkvarterets tak (2021)

Gräset är grönare (2023)

I Den kultiverade kajan lyfter Magnus Thierfelder Tzotzis i stället fram en mer empatisk bild av hur lika vi kan vara kajorna och deras sociala kultur. De kultiverade kajorna flyger in i konstens rum och skriver, läser, ser och upplever kulturen omkring oss på samma sätt som vi själva gör.

På konsthallen är kajorna i stället engagerade i att döpa verket av sitt eget deltagande i utställningen och flätar in titeln "Gräset är grönnare" tillsammans med andra ord och bokstäver.

(INGENTING)

Många utställningsrum känns igen på sina vita eller neutrala färger på väggarna, raka linjer och avskalade intryck. Anledningen till detta är ofta att ge utrymme åt konsten i rummet att stå för uttrycken och blickfånget.

I taket på Örebro konsthall finns dock ett synligt, intrikat nätverk av ventilationsrör, vattenledningar och elledningar. För Magnus Thierfelder Tzotzis blev detta ett uttryck att jobba vidare med och lyfta fram i stället för att dölja.

Något vi vanligtvis vet är hårt - ett ventilationsrör, får här en organisk form och bryter mot materialets regler och det är lätt att börja fundera över vad det är som får röret att expandera från insidan.

Ventilationsröret har svällt som om det vore en ballong och med mycket små ingrepp i formen på röret har Magnus Thierfelder Tzotzis skapat en enkel men samtidigt iögonfallande illusion. Kanske tar det till och med en stund för besökaren att upptäcka var gränsen går mellan konstverk och arkitektur.

FOTOGRAFIER

En del av utställningens verk är de fotografier som visas i olika storlekar och konstellationer. De syns monterade direkt på väggen som en del av rummet, men också i ramar där kombinationer av fotografier plockats ihop nästan som skulpturer. Fotografierna kommer från Magnus Thierfelder Tzotzis promenader och utgörs av detaljer som fångat blicken. I flera bilder syns en relation mellan objekt och miljö och ett möte mellan människa och natur. Här finns ett smitt järnstaket som vuxit ihop med en trädstam, ett nedsågat träd och ett utbyggt staket till förmån för en trädkrona.

Fotografiet är ett medium som är starkt sammanbundet med tidsaspekten. En bild skapas först efter att en film eller sensor utsätts för ljus under en kortare eller längre tid. Ofta pratas det också om fotografier som tidsmarkörer för ett fruset ögonblick. I Magnus Thierfelder Tzotzis fotografier syns ett längre tidsperspektiv där den uppmärksamme betraktaren kan se det flera år långa tidsperspektivet i trädstammen som omfamnar järnstaketet, det träd som levt i tiotals, kanske hundratals år och som på några ögonblick sågats ned till en stump eller på en plats med ny funktion utformad efter gamla lämningar.

Ur tid (2023)

Förlorad kontroll (2023)

FÖRLORAD KONTROLL

På en vagn står tre plastkrukor fyllda med jord och i var och en av krukorna finns ett gapande hål i jorden. Börjar du leta efter de växter som förväntas fylla hålen med sina rötter upptäcker du snart att de verkar ha trotsat gravitationen och flutit upp till taket.

Tre växter med stora blad och hängande jordklumpar svävar ovanför sina respektive krukor. Verket heter *Förlorad kontroll* och precis som i fotografierna går det att se verket i kontexten av balansen mellan människa och natur.

I fotografierna kan vi se natur och miljö anpassa sig efter varandra med objekt, träd och byggen. Det är inte första gången diskussionen om människans önskan att styra naturen dyker upp i konsten. Även om vi sett många exempel på en symbios eller lyckad samexistens i fotografierna finns det också många bevis på att vi helt enkelt inte kan styra över naturen, växtligheten och livet.

Kanske antyder titeln *Förlorad kontroll* just kontrollen vi inte kan nå över för att styra våra eller andras liv.

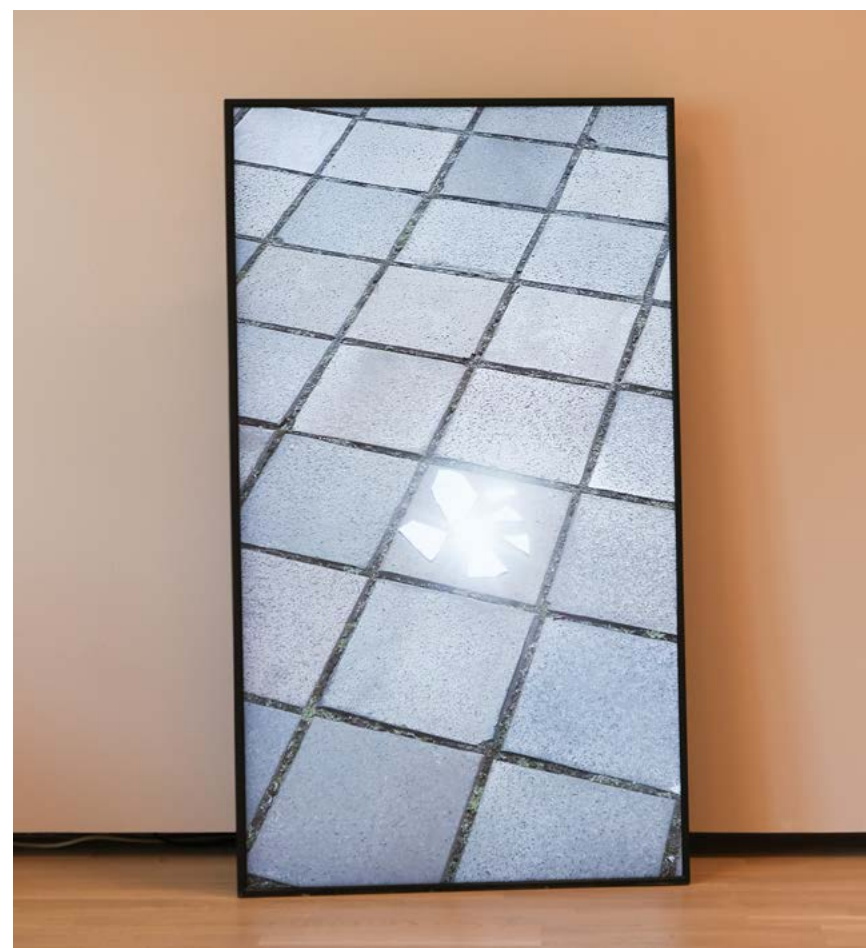
VIDEOVERK

I videoverken *I tiden lyser*, *Andnöd* och *Allas våra tårar* syns korta, loopade sekvenser av spegelskärvor som reflekterar solen, en plastpåse som blåses upp och töms på luft och en gryta med vatten som ständigt fylls på och svämmar över. Var och en av sekvenserna kan se vardagliga och oansenliga ut vid en första anblick, men med titlarna som ledtrådarna hjälper Magnus Thierfelder Tzotzis oss att se förbi objekten.

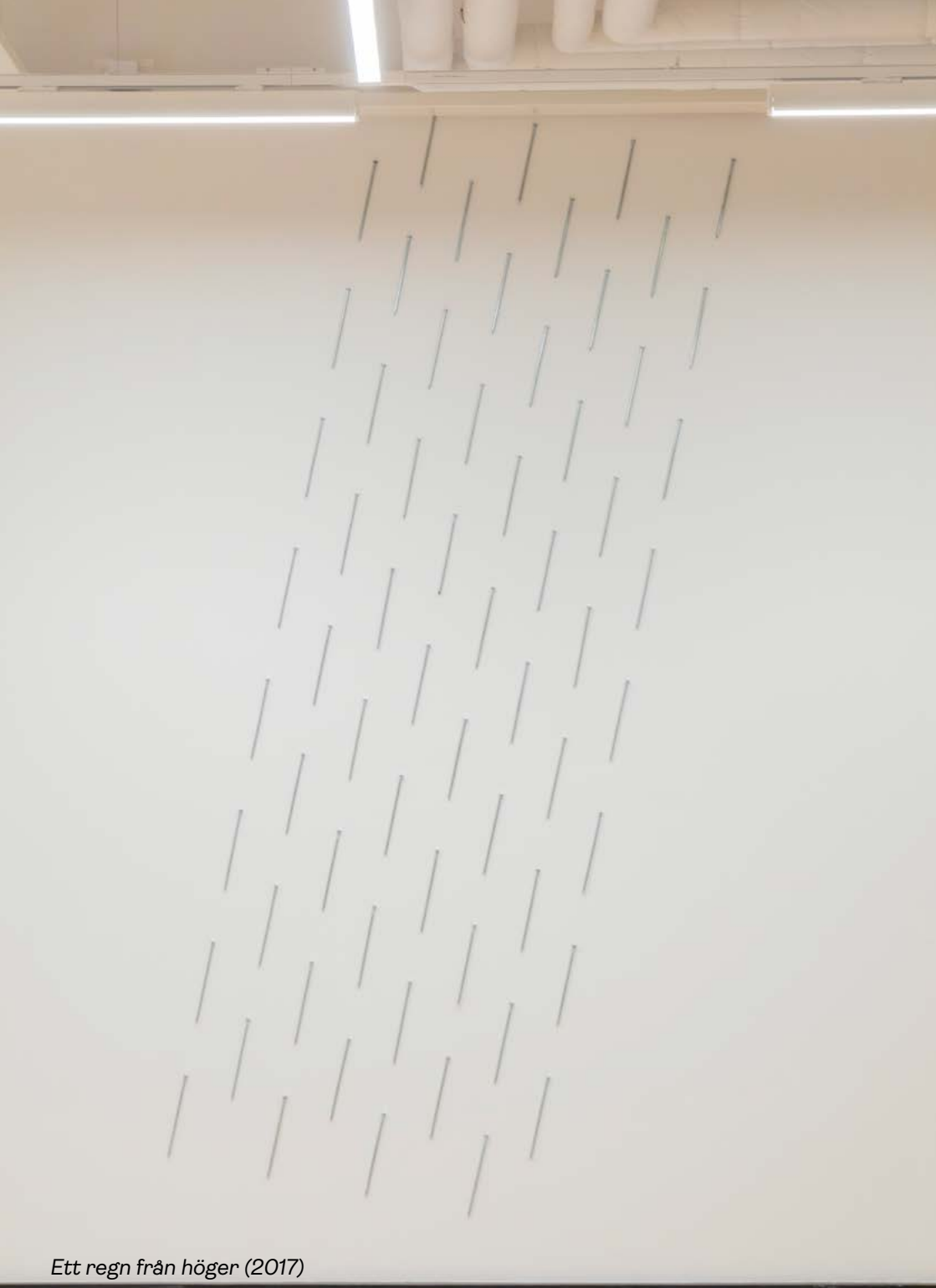
Titeln *I tiden lyser* är hämtad ur en dikt av Verner Boström, där dikten består av bland annat orden *I tiden lyser* som flyttas runt och återkommer om vartannat i olika konstellationer. Många andra verk i utställningen tar, som tidigare nämnts, tiden i perspektiv och möjligen kan det vara de sju åren av förväntad otur som står för en del av tidsperspektivet i den spruckna spegeln i detta verk. Kanske finns det trots detta en ljusglimt av hoppfullhet i solens strålar och reflektionerna i speglarna.

Den tunna plastpåsen i *Andnöd* rör sig, expanderar och sjunker ihop om och om igen. Det är inte svårt att föreställa sig rörelserna som korta, ytliga andetag som väcker det från början själlösa objektet till liv.

I *Allas våra tårar* beskriver Magnus Thierfelder Tzotzis känslan av en tid i oro, krig och hopplöshet och hur svårt det kan vara att öppna dagstidningen eller se på nyheterna utan att gråta. Men samtidigt som det finns hopplöshet finns också hopp i gemenskap och i att dela sorg och längtan efter en tryggare och fredligare tid.

I tiden lyser (2022)

Ett regn från höger (2017)

ETT REGN FRÅN HÖGER

På väggen sitter spikar i raka linjer snett vinklade mot golvet. Verket heter *Ett regn från höger* och ser ut just som ett strilande regn.

Titeln kan fungera både som en metafor och en politisk kommentar. Ett regn bestående av stålspikar är våldsamt och hotfullt och med titelns syftning på ordet *höger* för verket tankarna till politiska strömningar, högerextremism, hot, hat och utsatta grupper i samhället. Bredvid Allas våra tårar blir verket kanske också extra laddat tillsammans med videon.

Gamla sänger (2023)

GAMLA SÅNGER

I utställningens södra sal finns verket *Gamla sånger*. Skulpturen svävar i luften och gamla grammofontrattar och rör skapar en slingrande skog av färger och former. Flera av trattarna är från 1900-talets början och vissa har till och med funnits i samma familj i generationer.

Vi förknippar gärna grammofonerna med musik och ljud och verket ger oss till och med en visuell ljudbild. Samtidigt kommer det ingen musik från grammofonerna och kontrasten mellan förväntan och verklighet skapar en nyfikenhet.

Vilken musik har strömmat ur grammofonerna under deras 100 levnadsår? Vilka ljud har påverkat andra människor i andra tider och hur lever de ljuden kvar?

Likt en sång som lärs ut i minnet från generation till generation men aldrig skrivits ned får vi själva fylla i de gamla sånger och musikstycken vi hör ur dessa tysta grammofontrattar.

SKAPA OCH DISKUTERA

FÖRSKOLA, LÅG- & MELLANSTADIE

Omöjliga konstverk

I Magnus Thierfelder Tzotzis konstverk finns ofta en dragkamp mellan det möjliga och omöjliga - det verkliga och illusionen. I många verk finns också motsatser i material och föremål som tungt och lätt, tunt och tjockt, mjukt och hårt. Inspireras av utställningen och skapa illusioner, konstverk med motsatser eller omöjliga skulpturer.

Busiga fåglar

Har du sett fåglarna i utställningen? Om du letar kan du hitta sex kajor som skriver ord och busar med bokstäver. En har till och med flugit upp i taket! Kanske har du sett en busig kaja på stan som tar någons mat, skriker och kraxar och bråkar lite. Kanske kan man säga att kajorna är ganska lika oss människor ibland eftersom vi också gärna leker och busar och blir hungriga på mat. Inspireras av kajorna i utställningen och rita egna busiga fåglar. Vad kan de tänkas hitta på för bus? Har du någon favoritfågel?

MELLAN-, HÖGSTADIE & GYMNASIUM

Fågelskulpturer

I utställningen hittar du skulpturer som föreställer fåglar och mer specifikt kajor. Många tycker att kajorna stör och väsnas för mycket, skräpar ner, stjälar mat och drar runt i stora grupper. Kanske är kajorna inte så olika oss människor ibland trots allt. Med ståltråd som material och en tång att böja tråden med kan du skapa egna fågelskulpturer. Prova gärna att göra en två- eller tredimensionell figur!

Spikregn, hat och hot

I verket Ett regn från höger liknar Magnus Thierfelder Tzotzis hatiska och hotfulla aktioner inom högerextremismen vid ett spikregn. Håller du med om liknelsen? Hur tror du att hot riktat mot utsatta grupper i samhället påverkar samhället i stort? Har du själv upplevt eller sett någon bli utsatt för hat och hot? Vad tror du att vi kan göra för att minska hot och våld mot grupper i samhället?

VARMT VÄLKOMNA

att möta och lära mer om konsten

HAR DU FRÅGOR?

Du når oss under våra öppettider på:

konsthallen@orebro.se

019 - 21 49 00

BESÖK OSS I KULTURKVARTERET

Örebro konsthall

Nygatan 7

702 11 Örebro

FÖLJ OSS PÅ SOCIALA MEDIER

Instagram: [@orebrokonsthall](https://www.instagram.com/@orebrokonsthall)

Facebook: [facebook.com/konsthallen](https://www.facebook.com/konsthallen)

ÖREBRO KONSTHALL